

Sammenfatning af hovedkonklusionerne fra evaluering af hjemtagning af rengøringen på fem lokaliteter i Farum

Evalueringen handler om, hvilke effekter kommunen har opnået ved at hjemtage rengøringen på Lyngholmskolen, Stavnsholtskolen, Solvangskolen, Farum Arena og Jobcenter Furesø pr. 1. oktober 2020. Følgende fem dele indgår i evalueringen:

1. De fem lokalitets tilfredshed med rengøringen og samarbejdet med rengøringsleverandøren
2. Sammenhængen mellem rengøring og Facility Management opgaver
3. De beskæftigelsesmæssige effekter
4. Økonomien
5. Sygefravær og fastholdelse af de assistenter, som gør rent på de fem lokaliteter.

Med hjemtagningen blev ”synlig rengøring” indført. Med det menes, at hovedparten af rengøringen foretages, når der er brugere tilstede på lokaliteterne, så rengøringsassistenterne møder brugerne – og der er mulighed for en løbende dialog omkring opgaveløsningen mellem parterne.

Siden da er stort set al rengøring på Furesø Kommunes lokaliteter blevet ”synlig rengøring”. Det skete i forbindelse med, at Furesø Kommune indgik en kontakt med rengøringsfirmaet KN Rengøring om rengøring af 75 kommunale lokaliteter i perioden den 1. oktober 2021 til den 30. september 2024.

Resumé

Resultatet af evalueringen er samlet i en rapport, som af diskretionshensyn til brugerne og rengøringsassistenterne på de fem lokaliteter er et lukket bilag. Rapportens hovedkonklusioner er samlet i denne sammenfatning, som er et åbent bilag.

Sammenfattende kan konkluderes, at der er en høj tilfredshed med rengøringens kvalitet og samarbejdet med kommunens interne rengøringsenhed blandt kunderne. Endvidere fremgår det, at der er et begrænset potentiale i at skabe større sammenhæng mellem rengøring og Facility Management opgaver og at 12 ledige Furesø borgere er kommet i job i kommunens rengøringsenhed, hvilket svarer til, at en besparelse på kommunens udbetaling af sociale ydelser svarende til 1,3 mio. kr. årligt.

Desuden kan det konkluderes, at kommunen har hjemtaget rengøringen inden for det samlede rengøringsbudget og at der er en lille økonomisk forskel mellem at lade private leverandører gøre rent sammenlignet med kommunen selv, når det drejer sig om de fem omtalte lokaliteter i Farum. Endelig fremgår det af evalueringen, at sygefraværet er lavt og personaleomsætningen er lav blandt de 14 assistenter, der gør rent på de fem lokaliteter i Farum.

Høj tilfredshed med rengøringen og samarbejdet blandt kunderne

De fem kommunale lokaliteters tilfredshed med rengøringen og samarbejdet med rengøringsleverandøren er undersøgt gennem to metoder; Analyse af kundetilfredshed målt i en månedlig undersøgelse (FM Tjek) og interview med udvalgte nøglepersoner.

I analysen af kundernes tilfredshed med rengøringen sammenlignes målinger fra FM Tjek i fire måneder, hvor driftssituationen har været normal i 2020 med de tilsvarende måneder i 2021. I 2020 og 2021 var der

normal drift i januar, februar, juni og august. Sammenligningen laves for alle fem lokaliteter, dog ikke for jobcentret, da der mangler data her. Det skal understreges, at fire måneder i to år præget af Corona er et spinkelt datagrundlag at konkludere på.

Sammenfattende kan det konkluderes, at tilfredsheden med rengøringens kvalitet og samarbejdet med kommunens rengøringsenhed er høj på alle fem lokaliteter. Det fremgår af interview og af FM Tjek – jf. tabel 1-5 i afsnit 4.2.3. På Solvangskolen og Stavnscholtskolen tilkendegives det både i interviewene, ligesom det ses af data fra FM Tjek, at tilfredsheden med rengøringens kvalitet er højere i 2021 end i 2020, hvor det var et privat firma, der gjorde rent – jf. tabel 4 og 5 i afsnit 4.2.3. På Solvangskolen og Lyngholmskolen er tilfredsheden med samarbejdet med rengøringsleverandøren målt via FM Tjek højere i 2021, hvor kommunen har overtaget end i 2020 – jf. tabel 3 og 4 i afsnit 4.2.3.

Som det fremgår af tabel 6 i afsnit 4.2.3. er tilfredsheden med rengøringens kvalitet og samarbejdet med rengøringsleverandøren målt via FM Tjek i fire udvalgte måneder i 2021 højere på Lyngholmskolen, Solvangskolen og Stavnscholtskolen end på kommunens øvrige skoler, hvor det er en privat leverandør, der gør rent. Undtagelsen er Lille Værløse Skole, hvor brugerne også er ”meget tilfredse”.

På tværs af de fem lokaliteter fremhæves en kort kommandovej og mere fleksibilitet som fordele ved den synlige rengøring. Der er en god dialog mellem lokalitetens ledelse/medarbejdere og rengøringsassistenterne om, hvordan rengøringen indpasses den daglige rytme og aktiviteterne – og det opleves, at rengøringsassistenterne er hurtige til at omprioritere deres opgaveløsning, hvis der opstår et behov for at gøre et lokale, gulv eller toilet rent.

De personlige relationer mellem lokaliteternes personale og rengøringsassistenterne er blevet styrket over tid. Lokaliteterne ser og behandler i stigende grad assistenterne på linje med deres eget personale. Rengøringen opleves som stabil og flere steder fremhæves det, at rengøringsassistenterne er pligtopfyldende, dygtige og behaglige at omgås.

Begrænset potentiale i at skabe sammenhæng mellem rengøring og FM-opgaver

De nuværende sammenhænge og vurderingen af de fremtidige potentialer er afdækket via interview med de to ledere, der har fagligt ansvar og personaleansvar for kommunens rengøringsassistenter og pedeller.

På grund af Corona har forvaltningen ikke iværksat en målrettet indsats for at skabe sammenhæng mellem rengøring og Facility Management opgaver (i det følgende kaldet FM-opgaver). På skolerne og Farum Arena er der samspil. Fx melder rengøringsassistenterne tilbage til den stedlige pedel/områdekoordinator, hvis de opdager en driftsforstyrrelse eller en skade i bygningen. Derved opdages fejl og mangler hurtigere end tidligere, ligesom lokalitetens personale aflastes.

Potentialet i at skabe større sammenhæng mellem rengøring og FM-opgaver på alle fem lokaliteter er begrænset. Det skyldes, at rengøringsassistenternes arbejdstid er tilpasset en bestemt mængde rengøringsopgaver, der skal nås i et bestemt arbejdstempo, som følger overenskomsten for rengøringsassistenter ansat i det offentlige. Hvis assistenterne skal løse flere opgaver, skal de have flere timer end de har i dag.

Assisterne kan dog godt aflaste pedellen med at åbne de dele af skolen, hvor de skal gøre rent i fra morgenstunden, ligesom pedellen kan hjælpe rengøringen med fx at flytte større møbler inden gulvet vaskes.

Beskæftigelsesmæssige effekter: 12 ledige Furesø borgere i arbejde

De beskæftigelsesmæssige effekter er opgjort gennem tal fra jobcentret og interview med jobcenterchefen.

Sammenfattende kan siges, at 12 ledige Furesø borgere har fået job i kommunens rengøringsenhed. De 11 blev rekrutteret via jobcentret i forbindelse med at kommunen overtog rengøringen på de fem lokaliteter, mens den sidste fik job på én af de fem lokaliteter efter at have været i virksomhedspraktik.

Kommunen sparer 110.000 kr. årligt i sociale ydelser, når en borger kommer i beskæftigelse, hvorfor kommunen en samlet set har sparet 1,3 mio. kr. årligt ved at bruge rengøring som arbejdsfelt og træningsbane i forbindelse med hjemtagningen af rengøringen. Herudover bruger kommunens rengøringsenhed ca. ½ årsværk på vikarer, som rekrutteres fra jobcentret, hvilket svarer til at kommunen sparer ca. 55.000 kr. årligt i sociale ydelser på den konto.

Kommunen har brugt rengøring som træningsbane for ledige Furesø borgere, da Corona ikke længere var en hindring, dvs. fra september 2021 og frem til i dag. Der har kun været én borger i virksomhedspraktik, siden træningsbanen blev åbnet i september 2021, hvilket skyldes, at arbejdsløsheden er historisk lav og at jobcentret derfor ikke har nogle ledige borgere at sende i virksomhedspraktik som rengøringsassistenter.

Trods de aktuelle konjunkturer ser jobcenterchefen et potentiale i bruge rengøring som træningsbane for ufaglærte borgere – især for dem, der har et andet modersmål end dansk og som kan have vanskeligt ved at tale og forstå dansk. En borger fra denne gruppe borgere kan hurtigt opkvalificeres til en virksomhedspraktik som rengøringsassistent. Det sker gennem et AMU-kursus i erhvervsrengøring eventuelt suppleret med et dansk kursus. Efter endt virksomhedspraktik vil den ledige borger typisk have kvalifikationerne til at få et rengøringsjob i kommunen eller et andet sted.

Kommunal versus privat rengøring – lille forskel i pris

Økonomien er belyst ved at se på, hvordan kommunens samlede forbrug til rengøring var i 2019 sammenlignet med 2021. I 2019 blev opgaven løst af private leverandører, mens opgaven har været løst af kommunen i 2021. Forbruget i begge år er opgjort i 2021-priser. Herudover sammenlignes forbruget til rengøring af de fem lokaliteter i 2019 med forbruget i 2021. Her er forbruget i begge år også opgjort i 2021-priser.

Som det ses af tabel 7 i afsnit 7.2.1. er rengøringsforbruget mindre i 2021 sammenlignet med 2019. I 2021 var forbruget 21.661 mio. kr. mod 22.583 mio. kr. i 2019. Det skyldes, at der har været en udgift på ca. 700.000 kr. til Corona-rengøring i 2021, som ikke figurerer i tabellen og som er dækket af ekstra rengøringspuljen. Herudover har udgiften til kontraktrengøringen været mindre end budgetteret, da nogle af kommunens institutioner har været helt eller delvist lukkede på grund af Corona.

Som konsekvens af at der blev ansat 14 nye assistenter til at gøre rent på de fem lokaliteter i 2020 er lønudgiften til kommunens rengøringsmedarbejdere steget fra 2019 til 2021. Den forøgede lønudgift er finansieret inden for budgettet og den dækker både daglige rengøring og ekstra rengøring på de fem lokaliteter i Farum samt rådhuset og Farum Kulturhus.

Det har kunne lade sig gøre, da udgiften til kontraktrengøring er blevet mindre som følge af hjemtagningen og fordi kommunen i forvejen havde ansat en medarbejder, der kunne varetage ledelsesopgaven over for de 14 assistenter. Hvis der skal hjemtages yderligere, vil denne leder ikke kunne dække ledelsesopgaven, hvorfor der vil være en forøget udgift til ledelse af yderligere kommunale rengøringsassistenter.

Herudover er hjemtagningen finansieret via puljen til ekstra rengøring, som derfor er formindsket betragteligt. Det har betydet, at denne pulje ikke længere kan finansiere lakering af de gulve, som er meget nedslidte og vanskelige at rengøre, ligesom der er færre midler til at finansiere ekstra rengøring (som fx afvaskning af fliser på toiletter eller afvaskning af døre) på kommunens øvrige institutioner.

I tabel 8 i afsnit 7.2.2. ses forbruget til rengøring af de fem lokaliteter i 2019 sammenlignet med forbruget i 2021. Det fremgår, at forbruget til rengøring stort set er det samme uanset, om opgaven løses af kommunen eller af private leverandører. Mens forbruget var 3,95 mio. kr. i 2019, var forbruget 3,92 mio. kr. i 2021. Lønudgiften til ledelse af de 14 rengøringsassistenter er ikke medtaget i 2021, da kommunen i forvejen havde ansat en medarbejder, der kunne varetage ledelsesopgaven. Tilsvarende er kommunens udgift til kontraktstyring i 2019 heller ikke medregnet.

Endelig fremgår det af tabellen, at kommunen betalte for ekstra rengøring på de fem lokaliteter før hjemtagningen. Efter hjemtagningen er ekstra rengøring indeholdt i den rengøringsydelse, som gives til de fem lokaliteter i Farum, rådhuset og Farum Kulturhus. Det har været muligt, da ansættelsesvilkårene er ændret for fire assistenter, så de udfører ekstra rengøring i den første og sidste uge i skolernes sommerferie, i efterårs-, jule- og påskeferien på de syv lokaliteter, hvor det er kommunen der gør rent.

Lav personaleomsætning og lavt sygefravær

Rengøringsassistenternes trivsel er afdækket indirekte gennem sygefraværstatistik og kommunens evne til at fastholde dem. Når assistenternes trivsel alene belyses på en indirekte måde, skyldes det, at der ikke foreligger noget resultat fra kommunens trivselsundersøgelse, da den blev afviklet lige umiddelbart efter, at de 14 rengøringsassistenter var blevet ansat.

Sygefraværstatistikken for 2020 viser, at de 14 rengøringsassistenter har en samlet sygefraværprocent på 2,17, hvilket er markant lavere end den gennemsnitlige procent for hele kommunen, som var på 5,34.

Personaleomsætningen har været lav. 13 ud af de 14 assistenter, som blev rekrutteret i forbindelse med hjemtagningen af rengøringen, er fortsat ansat og kun én af medarbejderne har skiftet arbejdssted undervejs.

At assistenterne bliver i deres jobs og har et lavt sygefravær kan ses som udtryk for, at de trives. Ikke mindst fordi der er andre jobs at få inden for rengøring eller som ufaglært i andre brancher.